

Vyhodnocení ankety Hospodářské komory ČR Brexit 12. března 2019

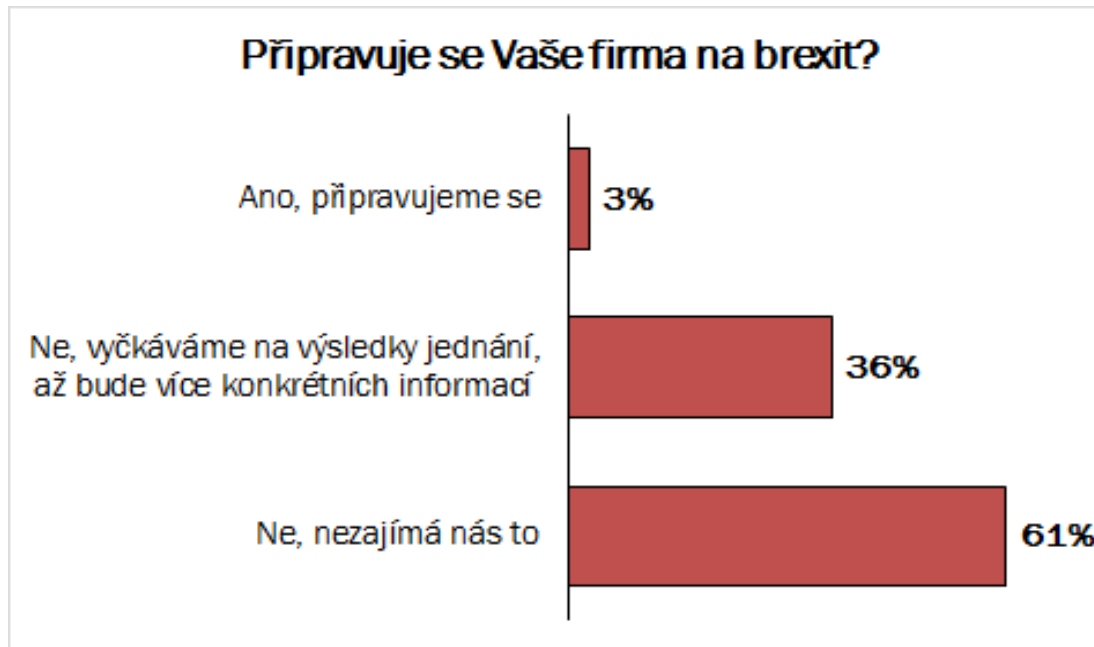
O anketě

Od 23. ledna do 8. února 2019 vedla Hospodářská komora pravidelné šetření s názvem Komorový barometr, ke kterému byly připojeny i otázky na to, jaký může mít na podnikatele vliv vystoupení Velké Británie z EU (tzv. brexit), které se podle plánu uskuteční 29. března 2019. Momentálně stále není jisté, zda Velká Británie odejde s dohodou a případným přechodným obdobím, anebo bez dohody (tzv. tvrdý brexit nebo „no deal“).

Celkem na anketu odpovědělo **727 respondentů** – členů Hospodářské komory ze všech krajů České republiky. Odvětvová i velikostní struktura respondentů (dle počtu zaměstnanců) odpovídá struktuře české ekonomiky.

Vyhodnocení

Z výsledků je patrné (viz Graf), že pouze 3 % dotázaných firem se na brexit aktivně připravují. Většina všech firem (61 %) se o brexit nezajímá a více než třetina (36 %) vyčkává na výsledky jednání.

Podíváme-li se na výsledky dle velikostí firem (viz tabulka), jsou zde patrné rozdíly. Zatímco u mikro a malých firem převládá nezájem o problematiku, u středních a velkých firem vede taktika vyčkávání.

Není překvapením, že u malých a středních firem je podíl aktivně se připravujících firem zcela zanedbatelný (1, resp. 2 %), nicméně ani u velkých firem nad 250 zaměstnanců se nejedná o vysoké číslo – připravuje se pouze 15 firem ze sta (15 %). Nezáměr firem o problematiku brexitu klesá s rostoucí velikostí firmy, ale ne tak dramaticky, jak Hospodářská komora předpokládala. Zatímco brexit nezajímá tři čtvrtiny mikro firem, mezi velkými firmami je to ještě stále 30 %.

Připravuje se Vaše firma na brexit?	mikro firmy (do 10 zaměstnanců)	malé firmy (11 až 50 zaměstnanců)	střední firmy (51 až 250 zaměstnanců)	velké firmy (nad 250 zaměstnanců)
Ano, připravujeme se	1 %	2 %	2 %	15 %
Ne, vyčkáváme na výsledky jednání, až bude více konkrétních informací	25 %	34 %	51 %	56 %
Ne, nezajímá nás to	74 %	64 %	47 %	29 %

Je třeba ale se blíže podívat i na výsledky dle obchodních vztahů s Velkou Británií u dotazovaných firem. **Kvůli nepřehledné situaci a nejistotě** ohledně toho, který scénář bude po 29. březnu platit, většina potenciálně dotčených firem (firem s přímými i nepřímými vztahy s Velkou Británií) **stále vyčkává na konkrétnější informace**. A to i přesto, že datum výstupu se blíží, a firmy by se tak na tvrdý brexit nemusely stihnout připravit včas.

Řada firem má s Velkou Británií nepřímé obchodní vztahy – jejich zákazníci vyvázejí zboží do Velké Británie nebo jejich dodavatelé dovážejí materiál a součástky z Velké Británie. Téměř čtvrtina těchto firem se o brexit vůbec nezajímá a přes 60 % vyčkává.

Mnoho firem si ale svoje nepřímé vazby na Velkou Británii ani neuvědomuje, tj. například neví, kam putuje finální výrobek, do kterého dodávají součástku.

Pozoruhodné je, že i **mezi přímými vývozci nebo přímými dovozci je překvapivě vysoké procento (cca 80 %) těch, kteří vyčkávají.**

Mezi aktivní kroky, které firmy činí, patří nejčastěji **hledání alternativních dodavatelů, odběratelů či zaměstnanců na starém kontinentu**. Firmy, které se připravují na brexit, očekávají i přesun britských firem do EU. Běžné je i **předzásobení na obou stranách (odběratelské i dodavatelské), a to alespoň na 3 až 4 měsíce dopředu**. Aktivní respondenti také uvedli, že **informují odběratele ve Velké Británii o tom, že mohou na přelomu března a dubna nastat problémy s dodávkami a nebudou tak schopni garantovat termíny.**

V šetření Hospodářská komora také zjišťovala, jaké komplikace v souvislosti s brexitem podnikatelé očekávají. **Firmy se nejčastěji obávají úbytku zakázek v souvislosti s oslabením libry, zhoršení ekonomické situace ve Velké Británii a zavedení netarifních bariér.** Dále jsou pro firmy hrozbou zavedení cel a komplikace spojené s celními procedurami

a přepravou zboží. Organizace reprezentující britské podnikatele jsou členy mnoha evropských profesních sdružení a podílí se i na tvorbě evropské technické legislativy. **Prozatím není známo, zda britští zástupci nadále zůstanou v těchto organizacích. Problémem tak může být uznávání evropské certifikace**, což by představovalo další překážky na trhu – jak na straně EU, tak i na straně Velké Británie.

Komentář

Dne 11. března 2019 vydalo **Evropské sdružení obchodních a průmyslových komor (EUROCHAMBRES)**, jehož je Hospodářská komora členem, společné prohlášení k brexitu. Evropské podniky v něm žádají, aby byla neprodleně zažehnána hrozba vystoupení Velké Británie z EU bez dohody. Tím by se zabránilo rozsáhlému narušení dodavatelsko-odběratelských řetězců ve všech průmyslových odvětvích.

Evropské a britské společnosti těžily více než 40 let z ekonomické integrace a 25 let z jednotného trhu. V případě vystoupení Velké Británie bez dohody zapříčiní úzká propojenost hodnotových řetězců chaos. **Zpoždění kvůli celním procedurám a netarifním překážkám mimo jiné povede k přerušení dodávek celé řady zboží včetně potravin a léků. To dopadne na obyvatele Velké Británie a způsobí značné náklady podnikům i vládám řady zemí.** V mnoha oborech podnikání firmy stále ani netuší, jaké obchodní podmínky budou platit, a menší firmy se v důsledku této nejistoty mohou potýkat s problémy s peněžními toky.

EUROCHAMBRES proto vyzvalo Velkou Británii i EU, aby uzavřely Výstupovou dohodu (Withdrawal Agreement), která zajistí **přechodné období**. To by dalo podnikům čas se přizpůsobit souvisejícím změnám a umožnilo EU a Velké Británii dohodnout se na budoucích vztazích.

Odkaz na tiskovou zprávu EUROCHAMBRES: <https://1url.cz/3MRJw>